

dr. Andrei Rădulescu Director Analiză Macroeconomică, Banca Transilvania | andrei.radulescu@btr.ro | (+4)0374.697.575

REPUBLICA MOLDOVA

Conform Biroului Național de Statistică (BNS) volumul mărfurilor transportate a urcat cu 16% an/an la 15.7 milioane tone în perioada ianuarie – octombrie 2021, evoluție determinată de redeschiderea economiei și de mix-ul relaxat de politici economice.

Pe de altă parte, ritmul anual de creștere economică a decelerat de la 21.5% în T2 la 8.3% în T3, pe fondul dispărării efectului bază și acumulării de provocări (inclusiv majorarea prețurilor la țiței și alte materii prime), cu impact pentru investițiile productive (ajustare cu 7.9% an/an). În perioada ianuarie – septembrie 2021 PIB-ul Moldovei a crescut cu 10.3% an/an, evoluție determinată de contribuția cererii interne. În scenariul macroeconomic central VB/BT previzionăm avansul economiei cu o dinamică medie anuală de 3.8% în intervalul 2021 – 2023.

Climatul macro-financiar internațional și știrile interne s-au resimțit pe piața financiară în a treia săptămână din decembrie.

La nivelul pieței monetare ratele de dobândă au continuat să crească: CHIBOR la trei luni cu 4.5% la 9.15%, iar CHIBOR la șase luni cu 4.0% la 9.69%.

Pe piața titlurilor de stat ratele de dobândă au crescut: pe scadențele trei și șase luni cu 5.6% la 8.73%, respectiv cu 6.8% la 9.41%. Ministerul Finanțelor s-a împrumutat cu 93.8 milioane lei prin bonuri de trezorerie pe trei luni, 432.1 milioane lei prin bonuri pe șase luni, 167.3 milioane lei prin bonuri pe 12 luni, 0.2 milioane lei prin titluri pe doi ani, 0.2 milioane lei prin titluri pe trei ani și cu 0.1 milioane lei prin titluri pe cinci ani la costuri medii anuale de 9.02%, 9.63%, 9.45%, 6.61%, 7.12%, respectiv 7.64%.

La BNM EUR/MDL s-a apreciat cu 0.2% la 20.0191, iar USD/MDL a crescut cu 0.4% la 17.7255.

INTERNAȚIONAL

În **Zona Euro** economia a crescut pentru a 10-a lună la rând în decembrie, dar ritmul s-a temperat, pe fondul presiunilor inflaționiste, crizei sanitare și distorsiunilor din sfera lanțurilor mondiale de producție. Totodată, industria a continuat să crească în octombrie, dar ritmul anual a decelerat la 3.3%. De asemenea, rata locurilor de muncă vacante s-a majorat la nivelul record de 2.6% în T3. La ultima ședință de politică monetară din 2021 Banca Centrală Europeană a actualizat scenariul macroeconomic central pe termen mediu și a semnalat continuarea abordării acomodative și flexibilitate în 2022.

În **Rusia** dinamica anuală a prețurilor de consum a accelerat de la 8.13% în octombrie la 8.4% în noiembrie (cel mai ridicat nivel din ianuarie 2016). În acest context, banca centrală a continuat ciclul monetar post-pandemie, majorând rata de dobândă la 8.5%.

În **România** investițiile străine directe s-au majorat la 6.9 miliarde EUR în perioada ianuarie – octombrie (maximul din 2008), evoluție care exprimă premise favorabile pentru dinamica economiei pe termen mediu. Totodată, datoria externă totală a continuat să scadă în octombrie (cu 0.7% lună/lună la 132.6 miliarde EUR). Pe de altă parte, climatul din sfera industriei și din construcții s-a deteriorat în octombrie (ajustări cu dinamici anuale de 8.6%, respectiv 16.8%). Nu în ultimul rând, dinamica anuală a prețurilor de consum s-a temperat de la 7.94% în octombrie la 7.80% în noiembrie, pe fondul măsurilor de contracarare a creșterii prețurilor la energie.

Informațiile macroeconomice din principalele economii ale lumii (SUA, China și Zona Euro), știrile companiilor listate și evoluțiile din piețele internaționale de materii prime au avut impact pe piața financiară în a treia săptămână din decembrie. Ratele de dobândă la obligațiunile suverane pe scadența 10 ani (barometru pentru costul de finanțare în economie) au scăzut, indicii bursieri s-au ajustat, iar cursul mediu al dolarului american a consemnat evoluții mixte, atât raportat la monedele din țările dezvoltate, cât și comparativ cu valutele din statele emergente și în dezvoltare.

Calendar macroeconomic săptămânal

R. Moldova	20 decembrie	Indicatorii monetari (Noi)
R. Moldova	20 decembrie	Evoluția producției industriale (Oct)
R. Moldova	21 decembrie	Prețurile de producție în industrie (Oct)
România	21 decembrie	Evoluția PIB-ului (2020)
Zona Euro	21 decembrie	Încrederea consumatorilor (Dec)
Rusia	22 decembrie	Încrederea consumatorilor (T4)
Rusia	22 decembrie	Producția industrială (Noi)
Rusia	22 decembrie	Prețurile la nivel de producător (Noi)

piața monetară	17-Dec-2021	5 zile (%)	an/an (%)
CHIBOR (3L)	9.15	4.5	27.3
CHIBOR (6L)	9.69	4.0	25.5
EURIBOR (3L)	(0.581)	1.2	(7.4)
EURIBOR (6L)	(0.551)	(1.5)	(6.4)
LIBOR (3L)	0.2126	7.3	(10.9)
LIBOR (6L)	0.3128	8.5	20.3

piața de capital	17-Dec-2021	5 zile (%)	an/an (%)
DJIA	35,365.4	(1.7)	17.2
EuroStoxx 50	4,161.4	(0.9)	17.4
MOEX	3,723.3	(1.0)	13.4
BET	12,478.1	(0.4)	29.2

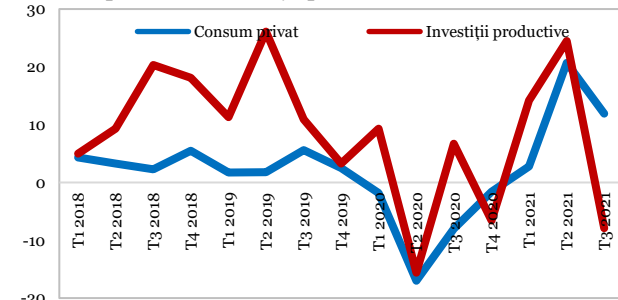
piața valutară	17-Dec-2021	5 zile (%)	an/an (%)
EUR/USD	1.1241	(0.6)	(8.2)
EUR/MDL	20.0191	0.2	(4.6)
USD/MDL	17.7255	0.4	3.0
RON/MDL	4.0450	0.2	(6.2)

cotații mărfuri	17-Dec-2021	5 zile (%)	an/an (%)
petrol (WTI) (\$/bbl)	70.9	(1.1)	46.5
aur (\$/uncie)	1,798.1	0.9	(4.6)

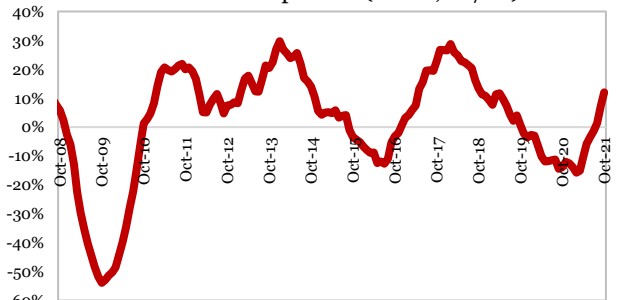
macro indicatori	perioada	an/an (%)	nivel (%)
PIB real	T3 2021	8.3	
rata inflației IPC	Noi-2021	12.44	
rata șomajului	T3 2021		2.50
rata de dobândă de politică monetară	din 06-Dec-2021		6.50

Surse: BNM, BNS, Bloomberg

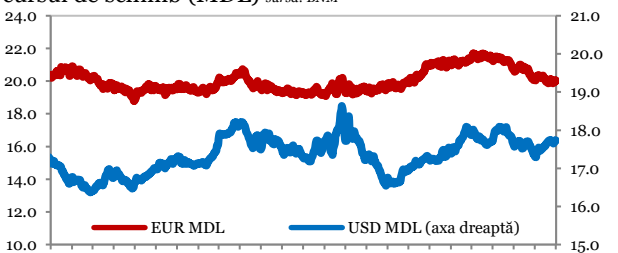
consum privat vs. investiții productive (% an/an) sursa: BNS

volumul mărfurilor transportate (MA12, an/an) sursa: BNS

cursul de schimb (MDL) sursa: BNM

ANALIZĂ

dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică | Banca Transilvania
(+4)0374.697.575 | (+4)0754.035.080 | (+4)0730.727.516
andrei.radulescu@bancatransilvania.ro

VÂNZĂRI & TRANZACȚIONARE

Natalia Paraschiv

Director Trezorerie | Victoriabank
(+373) 22.576.350 | (+373) 69.295.131
natalia.paraschiv@vb.md

Grupul Financiar Banca Transilvania

- cursuri case de schimb [acesează AICI](#)
- depozite – persoane juridice [acesează AICI](#)
- carduri bancare [acesează AICI](#)
- titluri de stat și operațiuni REPO [acesează AICI](#)
- tranzacționare pe Bursa de Valori din Moldova [acesează AICI](#)
- finanțări rapide către persoane fizice, credite de consum pentru nevoi personale sau pentru achiziții în rate în locațiile comercianților parteneri [acesează AICI](#)
- acces rapid și simplificat la suport financiar în vederea achiziției de bunuri de folosință îndelungată; se adresează persoanelor juridice, companii mici, mijlocii și corporate [acesează AICI](#)
- soluții de finanțare și management pentru folosința autovehiculelor, împreună cu administrarea externalizată a tuturor operațiunilor de care depinde funcționarea flotei auto [acesează AICI](#)
- soluții de finanțare pentru afacerile mici [acesează AICI](#)

LIMITAREA RĂSPUNDERII

Acest raport este publicat în Republica Moldova de către Banca Comercială "Victoriabank", o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei (BNM) și Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). În baza licenței CNPF de societate de investiții de categoria „C” seria CNPF nr. 000820 din 15.03.2015, Banca Comercială "Victoriabank" are dreptul să desfășoare cercetări în investiții și analiza financiară sau orice altă formă de recomandare generală privind tranzacțiile cu instrumente financiare. Analistii financiari și/sau persoanele care difuzează rapoartele emise de către Banca Comercială "Victoriabank", nu au interese personale și nu se află în conflict de interese în raport cu instrumentele financiare la care se referă raportul. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Informația cuprinsă în Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" nu constituie o informație privilegiată, în sensul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, Banca Comercială "Victoriabank" respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață. Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere. Atragem atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, cu prezumția veridicității sursei, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către instituții publice, organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții, Banca Comercială "Victoriabank" neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție ce ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociați factori de risc, care nu sunt totalmente explicitați în rapoarte. Altfel spus, Banca Comercială "Victoriabank" sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar cu aprobare explicită și doar prin menționarea sursei.